

Nr 15

Utlåtande i anledning av vissa i statsverkspropositionen behandlade för flera huvudtitlar gemensamma frågor.

(5:e avd.)

Propositionen

I propositionen nr 1, bilaga 2 (utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för den 3 januari 1969) har Kungl. Maj:t behandlat följande för flera huvudtitlar gemensamma frågor.

Den allmänna lönenivån för statsanställda m. m. I statsrådsprotokollet (s. 1—2) erinras under detta avsnitt om att lönerna för flertalet statstjänstemän och vissa andra tjänstemän i offentlig verksamhet bestäms genom förhandlingar samt att det vid utfärdandet av statens allmänna tjänstepensionsreglemente — i vilket huvudgrunderna för den statliga personalpensioneringen återfinns — förutsatts att förändring av pensioner som beviljas enligt reglementet skall fastställas i samma ordning som gäller beträffande fastställande av lönerna. I avvaktan på resultatet av förhandlingarna om anställningsvillkor för år 1969 har till grund för beräkningen i statsverkspropositionen av anslagsmedlen till avlöningar och till pensioner under nästa budgetår lagts de löne- och pensionsbelopp som gällt fr. o. m. den 1 januari 1968.

Lönegradsplacering för vissa tjänster m. m. Under detta avsnitt i statsrådsprotokollet (s. 2—3) anmäler Kungl. Maj:t att lönegradsplaceringen av i statsverkspropositionen till inrättande föreslagna tjänster skett enligt gällande normer för lönegradsplacering av motsvarande tjänster samt att anslagsberäkningen även när det gäller tjänster som kan inrättas utan riksdagens medverkan men för vilka medel beräknats under de olika huvudtitlarna skett med utgångspunkt i lönegradsplacering enligt gällande normer.

Formerna för att bestrida ökade utgifter som följer av träffade löneöverenskommelser. Under detta avsnitt behandlas ett av förhandlingsutredningen framlagt förslag om ett årligt förslagsanslag under tolfte huvudtiteln till täckning av merkostnader för löner och pensioner m. m. Från anslaget avses skola bestridas ökade löneutgifter m. m. till följd av träffade löneöverenskommelser som berör reservationsanslag och obetecknade anslag. Mot-

svarande utgifter som berör redan anvisat förslagsanslag skall däremot i fortsättningen bestridas från förslagsanslaget i fråga vilket är möjligt genom att medelsanvisningen under förslagsanslag ej är till summan begränsad av riksdagen.

Centralt organ för omplacering av övertalig statligt anställd arbetskraft m. m. De under förevarande avsnitt upptagna frågorna redovisas på s. 8—26 i statsrådsprotokollet. Kungl. Maj:t föreslår riksdagen godkänna vad i statsrådsprotokollet föreslagits om omplaceringsverksamheten inom statsförvaltningen.

Centralt samarbetsråd för personalfrågor m. m. inom statsförvaltningen. Under detta avsnitt i statsrådsprotokollet (s. 27—28) föreslår Kungl. Maj:t riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att inrätta statsförvaltningens centrala samarbetsråd för personalfrågor m. m. samt godkänna vad i statsrådsprotokollet föreslagits om dispositionen av medel för rådets verksamhet.

Statlig representation. Under detta avsnitt (s. 28—29) föreslås Kungl. Maj:t få medge myndighet och annat statligt organ att ta i anspråk ett visst begränsat belopp för representation m. m. av de medel som ställs till förfogande för kostnader av expenskaraktär.

Utrednings- och försöksverksamheten rörande programbudgetering. I statsrådsprotokollet lämnas under detta avsnitt (s. 29—67) en redogörelse för den pågående försöksverksamheten med programbudgetering och vissa därmed sammanhängande frågor.

Utskottet

Frågor om *omplacering av statligt anställd personal* handläggs f. n. inom den civila statsförvaltningen av civila statsförvaltningens personalnämnd och inom försvaret av försvarets personalnämnd och vissa personaldelegationer. Frågor om omplacering av övertaliga som är partiellt arbetsföra handläggs av statens personalvårdsnämnd. Till följd bl. a. av rationaliseringsarbetet inom statsförvaltningen kan behovet att omplacera övertalig personal förutsättas komma att gälla ett större antal personer än tidigare och personal på flera nivåer. Såsom ett led i arbetet att göra verksamheten vid omplacering av friställd statlig personal effektivare och därigenom öka tryggheten för de anställda vill utskottet se Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag om upprustning och aktivering av den verksamhet som nu bedrivs av civila statsförvaltningens personalnämnd, vilken nämnd fr. o. m. den 1 juli

1969 kommer att kallas statens omplaceringsnämnd. Utskottet biträder förslaget och har ej heller i övrigt funnit anledning till erinran mot vad i nu ifrågavarande avseende anförts eller föreslagits. Utskottet vill ej underlåta att särskilt understryka vad i statsrådsprotokollet uttalats beträffande samarbete med arbetsmarknadsverket och utnyttjande av de reguljära arbetsmarknadsorganens resurser.

I propositionen har vidare Kungl. Maj:t begärt bemyndigande att inrätta statsförvaltningens centrala *samarbetsråd för personalfrågor m. m.* Utskottet kan helt ansluta sig till den i propositionen uttalade uppfattningen att företagsdemokratien på den statliga förvaltningens arbetsplatser ytterligare bör utvecklas och fördjupas. Det föreslagna samarbetsrådet är ett resultat av överläggningar med de statsanställdas fyra huvudorganisationer, och utskottet föreslår att riksdagen lämnar det begärda bemyndigandet. Kungl. Maj:ts förslag om medelsdisposition m. m. för rådets verksamhet har inte gett utskottet anledning till erinran.

I sitt utlåtande 1967:167 framhöll utskottet önskvärdheten av att så långt möjligt enhetliga regler tillskapades för den *statliga representationen* såväl beträffande den anslagstekniska utformningen som beträffande förutsättningarna för att hithörande kostnader skulle få bestridas med statsmedel. I propositionen föreslås att Kungl. Maj:t skall få medge myndighet och annat statligt organ att ta i anspråk visst begränsat belopp för representation m. m. av de medel som ställs till förfogande för kostnader av expenskaraktär. Utskottet tillstyrker förslaget.

Utrednings- och försöksverksamhet rörande *programbudgetering* i statsförvaltningen har nu pågått i mer än fem år. I propositionen lämnas en redogörelse för denna verksamhet i samband varmed det understryks att arbetet med programbudgetering ännu befinner sig i ett tidigt skede. Som ett led i anpassningen mot programbudgeteringen har emellertid i årets statsverksproposition företagits vissa anslagstekniska förändringar. Dessa innebär i huvudsak att de tidigare avlönings- och omkostnadsanslagen för varje myndighet slagits samman till ett myndighets- eller förvaltningskostnadsanslag samt att pensions- och andra socialförsäkringskostnader, den allmänna arbetsgivaravgiften och lokalhyror beräknats under nämnda myndighetsanslag. Utskottet instämmer i propositionens uttalande om angelägenheten av att utrednings- och försöksverksamheten rörande programbudgetering målmedvetet fullföljes.

Vad i *övrigt* anförts i nu förevarande delar av statsrådsprotokollet föranleder inte något särskilt uttalande från utskottets sida.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet

1. att riksdagen godkänner vad i statsrådsprotokollet föreslagits om omplaceringsverksamheten inom statsförvaltningen,

2. att riksdagen

a) bemyndigar Kungl. Maj:t att inrätta statsförvaltningens centrala samarbetsråd för personalfrågor m. m.,

b) godkänner vad i statsrådsprotokollet föreslagits om dispositionen av medel för rådets verksamhet,

3. att riksdagen godkänner vad i statsrådsprotokollet föreslagits om disposition av medel för statlig representation.

Stockholm den 4 februari 1969

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Birger Andersson (s), Fritz Persson (s), Rikard Svensson (s), Axel Andersson (fp), Virgin (m), Ivar Johansson (cp), fru Wallentheim (s), herrar Bertil Petersson (s), Per Jacobsson (fp), Ottosson (m), Bengt Gustavsson (s), Bengtson (cp), Nyman (fp), Hjorth (s) och fru Lilly Ohlsson (s) samt

från andra kammaren: herrar Bohman (m), Almgren (s), Mellqvist (s), Eliasson i Sundborn (cp), Gustafson i Göteborg (fp), fru Lewén-Eliasson (s), herrar Bergman (s), Lindholm (s), Johansson i Norrköping (s), Enskog (fp), Alemyr (s), Nilsson i Tvärålund (cp), Blomkvist (s), Dahlgren (cp) och Petersson i Gäddvik (m).